

ਪੰਜਾਬੀ ਪੁਸਤਕ-8

ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ

ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਪੜ੍ਹੋ ਸਾਰੇ ਵਧੋ ਸਾਰੇ

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਪਰਾਲਾ

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ

© ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਰਿਵਾਇਜ਼ਡ ਐਡੀਸ਼ਨ 2022.....29,500 ਕਾਪੀਆਂ
ਰਿਵਾਇਜ਼ਡ ਐਡੀਸ਼ਨ 2023.....5,000 ਕਾਪੀਆਂ

All rights, including those of translation, reproduction
and annotation etc., are reserved by
the Punjab Government.

ਚਿਤਾਵਨੀ

1. ਕੋਈ ਵੀ ਏਜੰਸੀ-ਹੋਲਡਰ ਵਾਧੂ ਪੈਸੇ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਜਿਲਦਸਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਏਜੰਸੀ-ਹੋਲਡਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੰ. 7 ਅਨੁਸਾਰ)।
2. ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਛਪਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਜਾਲੂ/ਨਕਲੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ (ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ) ਦੀ ਛਪਾਈ, ਸਟਾਕ ਕਰਨਾ, ਜਮ੍ਹਾਂਗੋਰੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜੁਰਮ ਹੈ। (ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ 'ਵਾਟਰ ਮਾਰਕ' ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਛਪਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਵਿੱਦਿਆ ਭਵਨ, ਫੇਜ਼-8 ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ- 160002
ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਮੈਸ : ਬੁੱਢੀਟ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਛਾਪੀ ਗਈ।

ਦੋ ਸ਼ਬਦ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ-ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਥਲੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਅੱਠਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ) ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਐੱਨ. ਸੀ. ਐੱਫ. 2005 ਅਤੇ ਪੀ. ਸੀ. ਐੱਫ. 2013 ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ, ਜੀਵਨੀਆਂ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਾਲੇ ਪਾਠ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਮੋਹਣਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪਾਠ-ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ-ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਪ-ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਅਕਾਦਮਿਕ) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾਲਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿਸ਼ਾ-ਮਾਹਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਵਾਤਿਸ਼, ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੰਗੜੋਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਪੁਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਲਮ ਮੰਡ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਇਸ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਚੇਅਰਮੈਨ

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਤਤਕਰਾ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਪਾਠ		ਲੇਖਕ	ਪੰਨਾ ਨੰ.
1.	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡਾ	ਕਵਿਤਾ	ਡਾ. ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ	1-3
2.	ਜਿੱਥੇ ਨਾਨੀ — ਉੱਥੇ ਨਾਨਕੇ	ਲੇਖ	ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨੂੜ	4-8
3.	ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਖੇਡ	ਲੇਖ	ਪ੍ਰਿ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ	9-13
4.	ਰਾਕ-ਗਾਰਡਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ — ਨੇਕ ਚੰਦ	ਜੀਵਨੀ	ਕੌਮਲ ਸਿੰਘ	14-17
5.	ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ	ਕਵਿਤਾ	ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਹਕੀਰ	18-20
6.	ਜਨਮ-ਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ	ਕਹਾਣੀ	ਡਾ. ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਸ਼ੁਕਲਾ	21-26
7.	ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ	ਲੇਖ	ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸਣ	27-30
8.	ਗੋਦੜੀ ਦਾ ਲਾਲ-ਯੋਗ ਰਾਜ	ਜੀਵਨੀ	ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲ	31-36
9.	ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ	ਕਵਿਤਾ	ਸੁਨੀਲਮ ਮੰਡ	37-39
10.	ਗਿੱਦੜ-ਸਿੰਗੀ	ਕਹਾਣੀ	ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ	40-47
11.	ਸ਼ਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ	ਲੇਖ	ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ	48-52
12.	ਸ਼ਹੀਦ ਰਾਜਗੁਰੂ	ਜੀਵਨੀ		53-59
13.	ਵਤਨ	ਕਵਿਤਾ		60-63
14.	ਜੜ੍ਹ	ਕਹਾਣੀ	ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਟ	64-68
15.	ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ	ਲੇਖ	ਹਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ	69-74
16.	ਉਲੰਪਿਕ ਚੈਂਪੀਅਨ — ਅਭਿਨਵ ਬਿੰਦਰਾ	ਜੀਵਨੀ	ਪ੍ਰਿ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ	75-80
17.	ਪੰਜਾਬੀ	ਕਵਿਤਾ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਖੀ	81-83
18.	ਆਓ ਕਸੌਲੀ ਚੱਲੀਏ	ਸੈਰ-ਸਫਰ	ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨੂੜ	84-88
19.	ਗੀਤ	ਕਵਿਤਾ	ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ	89-91
20.	ਈਦਗਾਹ	ਕਹਾਣੀ	ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ	92-102
21.	ਡਾ. ਏ. ਪੀ. ਜੇ. ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ	ਲੇਖ	ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ	103-106
22.	ਅਸੀਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ	ਕਵਿਤਾ	ਰਾਜਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ	107-109
23.	ਪਹਿਲ	ਕਹਾਣੀ	ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੜੌਲਵੀ	110-115
24.	ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ	ਲੇਖ	ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲ	116-119
25.	ਘਰ ਦਾ ਜਿੰਦਰਾ	ਇਕਾਂਗੀ	ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਵਾਤਿਸ਼	120-124